

درس اول:

وارد کردن داده‌ها

حتماً می دانید که برای تخمین یک معادله یا محاسبه ضرایب اولین چیزی که نیاز داریم، اطلاعات است. بنابراین نرم‌افزار هم باید داده‌های مورد نیاز ما را برای تخمین معادلاتی که در نظر داریم، داشته باشد. توصیه من به شما این است که ابتدا مراحل وارد کردن داده‌ها را از روی دستور آموزش یک‌بار بخوانید، بعد نرم‌افزار خودتان را روی سیستم فعال کرده و خودتان شروع به وارد کردن داده‌هایی که در نرم‌افزار Excel وارد شده است، کنید.

برای وارد کردن داده‌ها ابتدا از روی داده‌ها برای راحتی پرینت بگیرید تا در وارد کردن آن‌ها دچار مشکل نشوید.

ابتدا صفحه اصلی نرم‌افزار را بکشایید. حالا از منوی File گزینه New و از میان گزینه‌های آن Workfile را باز کنید. با این کار پنجره ای را مشاهده خواهید کرد که از شما دوره زمانی داده‌ها را می‌خواهد: سالانه، ۶ ماهه، ۴ ماهه، ماهانه، هفتگی، روزانه یا داده‌های بدون دوره زمانی یا مقطعی. برای اینکه بدانید که هر گزینه را چگونه استفاده می‌کنیم، به طور خلاصه برایتان توضیح داده می‌شود؛ اما خودتان هم می‌توانید با استفاده از Help نرم افزار یا با مطالعه کتاب، به طور دقیق هر مورد را مطالعه نمایید؛ به هر حال چون داده‌های ما سالانه است، اصولاً ما گزینه Annual را انتخاب می‌کنیم و در نتیجه در دو مربع زیر تاریخ سال شروع و پایان داده‌ها را وارد می‌کنیم.

اما اگر داده‌ها نیم سالانه یا ۶ ماهه باشد (دقیقاً مثل خود شما!) با انتخاب گزینه Semi Annual دیگر نمی‌توانید فقط در مربع‌های پایین سال ابتدا و انتها را وارد کنید و خلاص!! باید مشخص کنید که در هر کدام از سال‌های ابتدا و انتها منظور شما دقیقاً کدام نیمه است؟!

مثلاً شما داده‌هایتان را از نیمه دوم سال ۷۶ تا نیمه اول سال ۸۵ دارید، پس در جدول‌ها وارد می‌کنید:

۱۳۸۵:۱ ۱۳۷۶:۲

همینطور اگر داده‌های شما فصلی (۴ ماهه) بود، باید دقیقاً بگویید کدام فصل منظورتان است، مثلاً اگر داده‌های شما از تابستان (فصل ۱) ۷۶ تا بهار (فصل ۲) ۸۵ باشد:

۱۳۸۵:۱ ۱۳۷۶:۲

و...

شما همان Annual را انتخاب کنید...

اکنون پس از زدن دکمه OK پنجره تعیین دامنه بسته می شود و پنجره کاری بدون نام Workfile:UNTITLED باز خواهد شد که عمده کار شما در این پنجره خواهد بود زیرا همان طور که بعدها خواهید دید، به محض وارد کردن هر داده، اسم آن در همین پنجره به صورت آیکنی نشان داده می شود.

در صفحه روبرویتان نمادی با حرف نشانه C به معنای بردار ضرایب و یک سری جملات پسماند RESID می بینید (همان ui ها در اقتصادسنجی). به تفاوت علامت های بردار و سری که در کنار C و RESID می بینید، دقت کنید، الان از این به بعد از روی این نشانه ها باید بفهمید کدام حرف نشان دهنده بردار، و کدام نشان دهنده سری است. حالا نوبت به وارد کردن داده ها است:

- بالای صفحه اصلی یک نوار فرمان می بینید؟ در این خط فرمان سفیدرنگ بنویسید: data و Enter را بزنید.

- در جدولی که ظاهر می شود (به نام Group)، شما چند ستون می بینید که سطور آن بر اساس این که دوره زمانی شما سالانه انتخاب شده است، سال به سال و از سال ابتدا تا انتها شماره گذاری شده است. حالا باید یک طوری در این ستون ها هریک از داده هایتان را وارد کنید:

- روی قسمت خاکستری اولین ستون یک کلیک کنید. خواهید دید که همه ستون خاکستری می شود؛ حالا در نوار فرمان همین پنجره (نه پنجره اصلی) اسم متغیرتان را تایپ کنید: مثلاً y و بعد Enter را بزنید.

می بینید که ستون شما به نام متغیرتان درآمده است.

- حالا روی خانه اولین سال کلیک کنید و مقدار آن سال را وارد کرده، سپس برای رفتن به سال بعد می توانید از کلیدهای مکان نما (فلش) روبه پایین صفحه کلیدتان استفاده کنید و مقادیر بقیه سالها را هم وارد کنید.

بقیه متغیرها را هم در باقی ستون ها به همین نحو وارد کنید و سپس اقدام به بستن پنجره Group کنید؛ اگر علاقه مند به نگه داشتن داده ها به این نحو در کنار هم هستید، برای این Group یک نام انتخاب کنید و سپس به صفحه سفید اصلی نگاه کنید که گروهتان با چه علامتی ذخیره می شود. حالا بعد از هر بلایی که به سر گروه آوردید، به صفحه سفید Workfile نگاه کنید، هرکدام از متغیرهایتان با چه نمادی جداگانه ثبت شده اند؟ ... بله امیدوارم درست گفته باشید: نماد سری.

از این پس هربار روی هر کدام از سری ها دوبار کلیک کنید، یا با کلیک راست دستور Open را بدهید، آن سری باز می شود...

اگر گروهتان را ذخیره نکردید اشکال ندارد. هر چند سری که دوست داشتید، با نگه داشتن کلید ctrl در صفحه کلید انتخاب کرده، روی یکی از محل های انتخاب کلیک راست کنید و با انتخاب گزینه open as group آن را به صورت گروه باز کنید...

البته نیاز نبود این همه زحمت بکشید! می توانید از همان اول داده ها را از روی Excel در Eviews کپی کنید!!!

ولی این کار را نکنید و حداقل یک بار خودتان وارد کنید تا در جلسه بعد تخمین معادله را به روش OLS یاد بگیرید.